

شتر
روزنامه

www.sharghdaily.ir

یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰ • ۳۰ ذی‌القدره ۱۴۴۲ • ۱۱ جولای ۲۰۲۱
سال هجدهم • شماره ۴۰۴۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۱۰ • اذان مغرب ۲۰:۴۳
اذان صبح فردا ۴:۱۴ • طلوع آفتاب ۵:۵۸

فardashargh@gmail.com

روزنامه‌نروا

زیر آسمان ایران

سایه سنگین کرونا بر سیستان‌وبلوچستان

می‌کنند. موضوع کمک‌های مردمی و خیریه‌ها، داستانی طولانی است که نیاز به بررسی بیشتری دارد. گاهی این کمک‌ها بدون کارشناسی و توجه به درمان‌های خانگی، طبیبان سنتی و محلی نیز سبب وخیم‌ترشدن حال بیماران کرونایی شده است. یکی از مشکلات کادر درمان مراجعه دیر هنگام بیماران به مراکز درمانی است؛ بیماریانی که یا راهشان دور است یا درمان در منزل را به پزشک ترجیح داده‌اند. گاهی بیماران در حادث‌ترین شرایط بیماری به اورژانس مراجعه می‌کنند. به گفته یکی از کارشناسان اورژانس بیشترین مراجعه به اورژانس یکی از بیمارستان‌های زاهدان، نیمه‌شب و اوایل صبح بوده است. بیماران بدخالی که در منزل انواع و اقسام داروهای گیاهی را تجربه کرده‌اند و به نتیجه نرسیده‌اند، با وخیم‌شدن حالشان ناچار به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند. آموزش کم، اعتقادات مذهبی که سختی‌ها را به قسمت و تقدیر یا آزمایش الهی ربط می‌دهد، در کنار بی‌اعتمادی مردم به سیستم بهداشت و درمان بر مشکلات امروز استان زده است.

اگرچه نوبخت هم قوول اختصاصی بوده صدمیلیاردتومانی برای ساخت بیمارستان در استان را داده است (قرار است ۴۲ میلیاردتومان از این بودجه به علوم پزشکی زاهدان، ۴۰ میلیارد تومان به علوم پزشکی ایرانشهر و ۱۸ میلیاردتومان به دانشگاه علوم پزشکی زابل اختصاص یابد). اما مشخص نیست این بودجه چه زمانی قرار است تبدیل به تجهیزات شود؛ آن‌هم در شرایطی که گذشت هر دقیقه ممکن است به قیمت جان یک بیمار تمام شود. سخت‌گیری‌های کرونایی هم در بسیاری از شهرهای استان انجام نمی‌شود و خبر می‌رسد مراسم مذهبی و نماز جماعت در برخی مناطق همچنان برقرار است. از واکسیناسیون ۵۰ساله‌ها در استان نیز که وزارت بهداشت قول آن را داده بود، کماکان خبری نیست. شاید واکسیناسیون جمعیت قابل‌توجهی از این استان از بحرانی که دیر با زود کل کشور را فراخواهد گرفت، جلوگیری کند. عید قربان و پس از آن سوگواری‌های محرم در راه است. اگر تجمعات این مناسبت‌ها مانند تجمعات انتخاباتی کنترل نشود، معلوم نیست چند جان عزیز دیگر را از دست خواهیم داد.

رودخانه کاجو نماد سوءمدیریت در سیستان‌وبلوچستان است و سیستان‌وبلوچستان نمادی از اشتباهات مدیریتی در کشور. جنوب شرق بحران‌ها را پشت‌سر می‌گذارد، چیزهایی از دست می‌رود و چیزهایی می‌ماند اما آنچه بعد از هر بحران بر جای می‌ماند باید عمیق‌تر بررسی شود تا شاید روزی، عواملی که حوادث را در اینجا درناک‌تر می‌کنند، برطرف شوند.

همگان از ماسک استفاده یا فاصله اجتماعی را رعایت کنند.

عدم مراجعه به پزشک و روی آوردن به درمان‌های خانگی، طبیبان سنتی و محلی نیز سبب وخیم‌ترشدن حال بیماران کرونایی شده است. یکی از مشکلات کادر درمان مراجعه دیر هنگام بیماران به مراکز درمانی است؛ بیماریانی که یا راهشان دور است یا درمان در منزل را به پزشک ترجیح داده‌اند. گاهی بیماران در حادث‌ترین شرایط بیماری به اورژانس مراجعه می‌کنند. به گفته یکی از کارشناسان اورژانس بیشترین مراجعه به اورژانس یکی از بیمارستان‌های زاهدان، نیمه‌شب و اوایل صبح بوده است. بیماران بدخالی که در منزل انواع و اقسام داروهای گیاهی را تجربه کرده‌اند و به نتیجه نرسیده‌اند، با وخیم‌شدن حالشان ناچار به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند. آموزش کم، اعتقادات مذهبی که سختی‌ها را به قسمت و تقدیر یا آزمایش الهی ربط می‌دهد، در کنار بی‌اعتمادی مردم به سیستم بهداشت و درمان بر مشکلات امروز استان زده است.

سیستان‌وبلوچستان با ۴۷درصد، در رده آخر رعایت پروتکل‌های بهداشتی است اما مقصر جلوه‌دادن مردم در این ماجرا از سوی مسئولان، ساده‌سازی مسئله است. از آغاز ورود بیماری کرونا جای برنامه‌های جدی و سخت‌گیرانه برای پیشگیری خالی بود. فرهنگ‌سازی فقط با تشویق مردم و پیام‌های بهداشتی اتفاق نمی‌افتد بلکه نیاز به قانون و آموزش دارد. با بی‌عدالتی آموزشی در این استان و فاصله بسیار زیاد سرانه فضای آموزشی و امکانات تحصیلی، چطور می‌توان انتظار داشت مسائل بهداشتی و فرهنگی برای مردم نهادینه شوند و فقط با پیام‌های آموزشی نکات بهداشتی را رعایت کنند. در نقاطی از جنوب استان سرانه فضای آموزشی کمتر از یک متر و حدود ۵۲ سانتی‌متر است. فراهم‌نبودن امکانات تحصیل، بسیاری از کودکان را از آموزش جدا می‌کند یا به سمت مکاتب دینی سوق می‌دهد. مکاتبی که آموزش بسیاری از مسائل بهداشتی در آنها جایگاهی ندارند. نرخ مرگ‌ومیر کودکان و مادران باردار شاخصی برای سنجش کیفیت یک نظام سلامت است. در استانی که بیشترین آمار مرگ‌ومیر کودکان زیر پنج سال و بالاترین رقم مرگ‌ومیر مادران باردار در آن ثبت شده است، مردم نیز یاد گرفته‌اند مرگ را به قسمت و تقدیر حواله کنند و نمی‌توان انتظار داشت در این بحران،

زهرا روستا

چند روز پیش فیلمی از نیروهای جهادی مستقر در غسالخانه زاهدان منتشر شد که از غسالخانه به‌عنوان خط مقدم کرونا یاد می‌کردند. اما آیا خط مقدم کرونا در غسالخانه است؟ یا توجه به ظرفیت بسیار ناچیز زیرساخت‌های بهداشتی در این استان در همه‌گیری کرونا، تمرکز بر حوزه بهداشت و پیشگیری کرونا راهی بود که اگر جدی گرفته می‌شد، بخش درمان امروز با این مشکلات مواجه نمی‌شد. افزایش غربالگری، ایجاد محدودیت برای تجمعات انتخاباتی، ماسک دینی و مذهبی و حتی سخت‌گیری برای استفاده از ماسک می‌توانست از این فاجعه جلوگیری کند.

سیستان‌وبلوچستان با ۴۷درصد، در رده آخر رعایت پروتکل‌های بهداشتی است اما مقصر جلوه‌دادن مردم در این ماجرا از سوی مسئولان، ساده‌سازی مسئله است. از آغاز ورود بیماری کرونا جای برنامه‌های جدی و سخت‌گیرانه برای پیشگیری خالی بود. فرهنگ‌سازی فقط با تشویق مردم و پیام‌های بهداشتی اتفاق نمی‌افتد بلکه نیاز به قانون و آموزش دارد. با بی‌عدالتی آموزشی در این استان و فاصله بسیار زیاد سرانه فضای آموزشی و امکانات تحصیلی، چطور می‌توان انتظار داشت مسائل بهداشتی و فرهنگی برای مردم نهادینه شوند و فقط با پیام‌های آموزشی نکات بهداشتی را رعایت کنند. در نقاطی از جنوب استان سرانه فضای آموزشی کمتر از یک متر و حدود ۵۲ سانتی‌متر است. فراهم‌نبودن امکانات تحصیل، بسیاری از کودکان را از آموزش جدا می‌کند یا به سمت مکاتب دینی سوق می‌دهد. مکاتبی که آموزش بسیاری از مسائل بهداشتی در آنها جایگاهی ندارند. نرخ مرگ‌ومیر کودکان و مادران باردار شاخصی برای سنجش کیفیت یک نظام سلامت است. در استانی که بیشترین آمار مرگ‌ومیر کودکان زیر پنج سال و بالاترین رقم مرگ‌ومیر مادران باردار در آن ثبت شده است، مردم نیز یاد گرفته‌اند مرگ را به قسمت و تقدیر حواله کنند و نمی‌توان انتظار داشت در این بحران،

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان • نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصبری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰ • نمابر: ۰۳۴۱۲۰۸۶ • تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹۰۸۶ • تلفن امور مشترکین: ۰۳۵۴۸۸۹۰ • توزیع: شرکت بهارسان سبز تلفن: ۰۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم تلفن: ۰۴۴۳۳۲۷۲۵

رویکرد

روز ادبیات کودکان و یک‌جور توهین دائمی

روز تولد نویسنده را به‌عنوان روز ادبیات کودکان اعلام کنید، نه روز مرگ‌اورا

و شماری دیگر از آثار بارزش است و از پیش‌کسوتان ادبیات کودکان و نوجوانان در ایران. آیا می‌توان روز مرگ یک نویسنده را جشن گرفت (!) و به‌عنوان روز ادبیات کودکان و نوجوانان در یک کشور اعلام کرد؟ البته ادبیات کودکان و نوجوانان در ایران مسائل و مشکلات زیادی دارد که نویسندگان ضروری است در روزنامه‌ها و نیز در کتاب‌های خود آن را اعلام کنند تا سرانجام روزی نزدیک یا دور اصلاح شود. اما این یکی اگرچه شاید خیلی کوچک به نظر برسد، اما مثل یک جور

تقی سلیمانی

روز ۱۸ تیرماه در تقویم ما ایرانی‌ها، به‌عنوان «روز ادبیات کودکان و نوجوانان» اعلام شده است؛ یعنی روز مرگ «مهدی آذربیدی». آذربیدی صاحب مجموعه کتاب بارزش «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب»

تحلیل

بازگشت به عقب در افغانستان

مؤثر بوده است. بخشی از پشتون‌ها در پاکستان مستقر هستند و همین مسئله موجب شده تا پاکستان در چند دهه اخیر یکی از عوامل مؤثر در سرنوشت افغانستان باشد. فراموش نکردیم که طالبان یک بار با پشتیبانی مالی عربستان و اداره اطلاعات ارتش پاکستان توانسته بود بر افغانستان مسلط شود. حالا که آمریکا در حال خروج از افغانستان است و طالبان در حال قدرت‌گیری، حتماً توافقاتی میان آنها صورت گرفته است؛ مثلاً اینکه طالبان متعهد شده مانع قدرت‌گیری مجدد گروه‌های بازمانده از القاعده که در لباس داعش و سایر گروه‌های تروریستی ظاهر می‌شوند، بشود. اگرچه از آنجایی که پیروان طالبان، القاعده، داعش و گروه‌های این‌چنینی از لحاظ فرهنگی جزء فرودست‌ترین اقشار جامعه افغانستان به حساب می‌آیند و اغلب متعصب هستند، معلوم نیست با قدرت‌گرفتن‌شان بتوانند به این تعهدات پایند بمانند. با اینکه طالبان در دُرُ جدید قدرت‌گرفتش مدام بر تغییرکردنش پافشاری می‌کند تا به این ترتیب افکار عمومی جهانی را با خود همراه کند، اما از فیلم‌هایی که از این روزهای افغانستان منتشر می‌شود، می‌بینیم که آنها هیچ تغییری نکرده‌اند و در حکومت‌کردن‌شان بر همان سبیل گذشته در حال حرکت‌اند. حرکت سریع طالبان به سمت مرزها و تسلط بر دروازه‌های مرزی چه در مرز با ایران و چه در مرز ترکمنستان نشان از برنامه جدی و حساب‌شده آنها برای فتح افغانستان دارد. ضمن اینکه در فیلم‌های منتشرشده از حملات آنها، شاهد رواج زبان‌هایی غیر از پشتون هستیم که نشان می‌دهد آنها از میان اقوام مختلف نیز گروه‌هایی را در میان خود شکل داده‌اند. قدرت‌گرفتن گروهی با چنین تفکرات واپس‌گرایانه‌ای به‌شدت برای همسایگان افغانستان خطرناک است؛ حتی برای آنهایی که خودشان را برای تعامل با طالبان

فریدون مجلسی

این روزها طالبان در افغانستان مدام در حال فتح شهر و روستاست؛ درست در زمانی که ایالات متحده در حال ترک این کشور است. چندی پیش وقتی آقای جو بایدن می‌خواست از عزم جدی‌اش برای ترک افغانستان بگوید، گفت: «ما نیامدیم تا در افغانستان کشورسازی کنیم». آنها به بهانه انتقام حوادث ۱۱ سپتامبر به افغانستان آمده بودند و بیش از دو دهه در این کشور ماندند؛ اما همان‌طور که بایدن گفت، این ماندن هم منجر به کشورسازی در افغانستان نشد و این‌میخته‌ای از اقوام گوناگون حالا بار دیگر در خطر یک درگیری قومی است. همان‌طور که می‌دانیم، افغانستان از اقوام مختلفی ساخته شده که در این سال‌ها هم تلاشی نشده تا این گروه‌ها با هم کنار بیایند و تعامل بین آنها ایجاد شود و بدتر اینکه بیشتر از همیشه با هم اختلاف پیدا کردند. ریشه این اختلاف‌ها، موضوعات فراوانی است؛ از سبک زندگی آنها که عده‌ای در دشت زندگی می‌کنند و گروهی در کوه‌ها و همین‌خلق‌وخوی زندگی خشن در کوهستان موجب شده تا میان ساکنان کوه‌ها که اغلب پشتون هستند و دشت‌ها درگیری‌هایی پدید بیاید تا اختلاف‌های زبانی همه و همه موجب شده تا افغانستان در این سال‌ها هیچ‌گاه به سمت صلح و دوستی بین اقوامش پیش نرود. با اینکه دوسوم جمعیت افغانستان فارسی‌زبان است، اما همیشه تسلط با پشتون‌ها بوده. آنها به دلیل ویژگی‌های فیزیکی در گذشته جنگاوران بهتر و خشن‌تری نسبت به سایر اقوام بودند و همین سلطه تاریخی را همیشه سعی کردند ادامه دهند. البته عوامل دیگری هم در قدرت‌گرفتن آنها در ۴۰ سال گذشته

تجربه دیگران

رژه با کفش پاشنه‌بلند

کفش پاشنه‌بلند «نوعی سیگنالینگ جنسی از سوی زنان است». این محققان عکسی از یک مرد جذاب با معمولی برای تحقیق به شرکت‌کنندگان نشان دادند. آنها سپس سؤال کردند که برای ملاقات با مردی که در عکس است، چه کفشی استفاده می‌کنند. استفاده از کفش‌های پاشنه‌بلند هنگام ملاقات با یک مرد جذاب بیشتر بوده است. این محققان همچنین دریافتند زنان کوتاه‌قد از کفش‌های پاشنه‌بلند برای بلندترشدن بصری استفاده می‌کنند. صرف‌نظر از اینکه کدام‌یک از این نظریه‌ها درباره اینکه چرا زنان از کفش‌های پاشنه‌بلند استفاده می‌کنند، دقیق‌تر است، همه آنها به این نتیجه رسیده‌اند که زنان از کفش‌های پاشنه‌بلند استفاده می‌کنند تا از نظر جنسی جذابیت بیشتری داشته باشند. این‌زیرا با توجه به سیاستی که درباره سربازان زن اوکراینی اتخاذ شده و مجبورکردن آنها به پوشیدن کفش پاشنه‌بلند، مانند این است که زنان برای افزایش جذابیت جنسی خود برای تماشاگران مرد در مراسم رژه از کفش‌های پاشنه‌بلند استفاده کنند و در نهایت پیشنهاد شده حداقل کفش پاشنه‌بلند «راحت‌تر» به آنها ارائه شود.

مدی‌آی.تی.ای: براساس یک گزارش جدید اف‌بی‌آی، محمد بن راشد آل مکتوم، نخست‌وزیر امارات متحده عربی، به اجرای دسیسه سال ۲۰۱۸ به‌منظور ربودن دختر خودش کمک کرده است. این اتفاق زمانی رخ داد که شاهزاده لطیفه تلاش کرد تا از قلمرو پدر خود فرار کند و با رساندن خودش به یک کشتی آمریکایی در عمان پناهنده شود.

آوسشندپرس: ۱۷مظنون در ارتباط با ترور رئیس‌جمهور هائیتی بازداشت شده‌اند. مقام‌های هائیتی می‌گویند دو نفر از این مظنونان دارای شهروندی دوگانه آمریکا- هائیتی بوده و دولت کلمبیا نیز اعلام کرده دست‌کم شش نفر از این مظنونان، اعضای سابق ارتش این کشور هستند. جونیل مویس روز چهارشنبه در خانه خود در پورتو پرنس به قتل رسید.

اتفاق

دوچیه‌وله: ابرک آکار، روزنامه‌نگار منتقد اردوغان، در حیاط خانه‌اش در برلین مورد حمله افراد مهاجم قرار گرفت. دو روزنامه‌نگار ترک دیگر که در آلمان زندگی می‌کنند این حمله را محکوم کرده و آن را «پیام روشن» اردوغان دانسته‌اند. پلیس حمله به این روزنامه‌نگار را تایید کرده و گفته این حمله در حیاط داخلی مجتمع محل سکونت او انجام گرفته است.

یورونیوز: ویکتور اوربان، نخست‌وزیر مجارستان گفت که تلاش‌های اتحادیه اروپا برای مجبورکردن کشورش برای کنارگذاشتن قانون جدید منع تبلیغ هم‌جنس‌گرایی در مدارس بی‌فایده است. اوربان گفت که دولت وی کنشگران جامعه دگرباشان جنسی را به مدارس راه نمی‌دهد. این قانون مدارس را از مواردی که باعث ترغیب به هم‌جنس‌گرایی و تغییر جنسیت شود منع می‌کند.

بی‌بی‌سی: دلیپ کومار، یکی از معروف‌ترین ستاره‌های سینمای هند در ۹۸سالگی در بیمارستانی در بمبئی درگذشت. دلیپ کومار در پنج دهه فعالیت هنری‌اش، در بیش از ۶۵ فیلم نقش بازی کرد و از او به‌عنوان یک بازیگر «افسانه‌ای» یاد می‌کنند. تنها بازمانده کومار، سایره بانو، همسر اوست که او هم از بازیگران مشهور بالیوود است.

آفریقانیوز: رئیس‌جمهور پیشین آفریقای جنوبی خود را به پلیس معرفی کرد. پلیس در بیانیه‌ای گفت: براساس رای دادگاه قانون اساسی «زوما» در بازداشت پلیس قرار دارد. هفته گذشته دادگاه زوما را به دلیل سرپیچی از دستورالعملی برای ارائه شواهد در تحقیق درباره فساد در طول ۹ سال قدرت او، به ۱۵ ماه حبس محکوم کرد.

